Tuomioistuinvirasto
Domstolsverket

Dnro 517/00.00.02.02/2020

15.9.2020

Eduskunta

Lakivaliokunta

LaV@eduskunta.fi

Viite: HE 110/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi oikeushallinnon valtakunnallisesta tietovarannosta ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Asia: Tuomioistuinviraston lausunto

Ehdotetun lain 12 §:n mukaan Tuomioistuinvirasto saa salassapitosäännösten estämättä hakea esiin ja käyttää tuomioistuintoiminnan suunnittelua ja seurantaa varten tietoja, jotka tuomioistuimet ovat tallettaneet raportointi- ja tilastointijärjestelmään. **Koska ”oikeutta käyttää” ei ole peilattu tietosuoja-asetuksen käsittelyyn oikeuttavia säännöksiä vasten (6, 9 ja 10 art.), jää osin epäselväksi, mihin nimenomaiseen säännökseen Tuomioistuinviraston oikeus *käsitellä* oikeushallinnon valtakunnalliseen tietovarantoon talletettuja tietoja perustuu?** Käsittelyperustasta säädettäessä on huomioitava, mitä tietosuoja-asetuksen 6 art. 3 kohdassa säädetään. Kun käsiteltävät tiedot sisältävät tietosuoja-asetuksen 9 art. tarkoitettuja erityisiä henkilötietoryhmiä tai rikostuomioihin tai rikkomuksiin, edellytetään tällaisten käsittelysäännösten osalta usein suhteellisuuspunnintaa tavoitteeseen nähden (esim. tietosuoja-asetuksen 9 art. 2 g-kohta) sekä sitä, että säädetään asianmukaisista suojatoimista rekisteröityjen oikeuksien ja vapauksien suojelemiseksi (tietosuoja-asetuksen 10 art.). **Tuomioistuinvirasto toivoo säännöspohjan vahvistamista siten, että henkilötietojen osalta käsittelyperusta tuomioistuintoiminnan suunnittelua ja seurantaa varten on täsmällinen ja tarkkarajainen sekä selkeä suhteessa tietosuoja-asetukseen.**

Kannatamme ratkaisuja, jotka keventävät tuomioistuinten hallinnollista taakka muun muassa tietopyyntöjen vastaamisen osalta. Ehdotetun lain 16 §:n 1 momentti mahdollistaa Oikeusrekisterikeskukselle tuomioistuinten diaaritietojen luovuttamisen yleisen tiedonsaantioikeuden perusteella. Ehdotetussa säännöksessä tai sen perusteluissa ei avata ehdotetun säännöksen suhdetta julkisuuslain 13 §:n 2 momenttiin tai 16 §:än, jotka osaltaan vaikuttavat siihen, miten julkisia tietoja on ylipäätään mahdollista luovuttaa. **Tämä luo riskin, että tuomioistuinten ja Oikeusrekisterikeskuksen luovutuskäytännöt muotoutuvat luovutusta koskevien säännösten eroista johtuen samojen tietojen osalta toisistaan poikkeaviksi. Säännöstä tulee selkeyttää siten, että siitä käy ilmi, onko kyseisen säännöksen tarkoitus olla poikkeus julkisuuslaissa muun muassa henkilötietojen luovutuksessa huomioitaviin menettelytapoihin vai ei.** Vaikuttaa siltä, että nyt ehdotetun säännöksen pohjalta mahdollisia olisivat hyvinkin laajat diaaritietojen luovutukset.

Ylijohtaja Riku Jaakkola

Tietosuojavastaava Raisa Leivonen

Käyntiosoite: Silkkitehtaantie 5 C, Vantaa • Postiosoite: PL 100, 00085 Tuomioistuinvirasto • Vaihde: 029 565 0505
Besöksadress: Silkesfabriksvägen 5 C, Vanda • Postadress: PB 100, 00085 Domstolsverket • Växel: 029 565 0440
tuomioistuinvirasto@oikeus.fi • www.tuomioistuinvirasto.fi